

مقدمه

در دنیای ماشین‌کاری دقیق و برنامه‌نویسی CNC، شناخت کامل دستورات G-code و M-code به عنوان زبان اصلی ماشین‌ها بسیار حیاتی است. جداول زیر، تمامی دستورات متداول G و M را در قالبی ساختارمند و قابل فهم به همراه معنای فارسی و عملکرد انگلیسی ارائه می‌دهد.

G-code

عملکرد	ACT	کد
جابجایی سریع	Positioning in Rapid	G00
حرکت خطی	Linear Interpolation	G01
حرکت دایره‌ای ساعتگرد	(Circular Interpolation (CW	G02
حرکت دایره‌ای پادساعتگرد	(Circular Interpolation (CCW	G03
توقف موقت	Dwell	G04
تخصیص محور مجازی	Imaginary axis designation	G07
چک کردن توقف دقیق	Exact stop check	G09
ورودی پارامتر برنامه	Program parameter input	G10
لغو ورودی پارامتر برنامه	Program parameter input cancel	G11
برش دایره‌ای ساعتگرد	Circle Cutting CW	G12
برش دایره‌ای پادساعتگرد	Circle Cutting CCW	G13
صفحه XY	XY Plane	G17
صفحه XZ	XZ Plane	G18
صفحه YZ	YZ Plane	G19
استفاده از واحد اینچ	Inch Units	G20
استفاده از واحد متریک	Metric Units	G21
فعال کردن محدودیت حرکت ذخیره شده	Stored stroke limit ON	G22
غیرفعال کردن محدودیت حرکت ذخیره شده	Stored stroke limit OFF	G23
چک کردن بازگشت به نقطه مرجع	Reference point return check	G27
بازگشت خودکار به نقطه مرجع	Automatic return to reference point	G28
بازگشت خودکار از نقطه مرجع	Automatic return from reference point	G29
بازگشت به نقاط مرجع دوم، سوم و چهارم	Return to 2nd, 3rd, 4th reference point	G30
تایع رد کردن	Skip function	G31
برش رزوه	Thread cutting	G33
سوراخ‌های دایره‌ای (چرخه ثابت)	(Bolt hole circle (Canned Cycle	G34

عملکرد	ACT	کد
لغو جبران نوک ابزار	Cutter compensation Cancel	G40
جبران نوک ابزار چپ	Cutter compensation Left	G41
جبران نوک ابزار راست	Cutter compensation Right	G42
جبران طول ابزار (مثبت)	(Tool Length Compensation (Plus	G43
جبران طول ابزار (منفی)	(Tool Length Compensation (Minus	G44
لغو جبران طول ابزار	Tool Length Compensation Cancel	G49
خاموش کردن مقیاس	Scaling OFF	G50
روشن کردن مقیاس	Scaling ON	G51
تنظیم سیستم مختصات محلی	Local coordinate system setting	G52
انتخاب سیستم مختصات ماشین	Machine coordinate system selection	G53
سیستم مختصات قطعه کار	Workpiece Coordinate Systems	G54-G59
حالت توقف دقیق	Exact stop check mode	G61
حالت برش	Cutting mode	G64
چرخه تراش کاری نهایی	Finishing Cycle	G70
چرخه تراش عمومی	Turning Cycle	G71
چرخه صاف کردن	Facing Cycle	G72
تکرار الگو	Pattern repeating	G73
چرخه شیارزنی	Grooving Cycle	G75
چرخه برش رزوه	Threading Cycle	G76
لغو چرخه‌های پیش فرض	Cancel Canned Cycles	G80
چرخه سوراخکاری	Drilling Cycle	G81
چرخه سوراخکاری عمقی	Deep Hole Drilling Cycle	G83
تعیین موقعیت مطلق	Absolute Positioning	G90
تعیین موقعیت نسبی	Incremental Positioning	G91
تغییر مبدأ مختصات	Reposition Origin Point	G92
سرعت پیشروی بر دقیقه	Feedrate Per Minute	G94
سرعت پیشروی بر دور	Feedrate Per Revolution	G95
کنترل سرعت سطحی ثابت	Constant surface speed control	G96
لغو کنترل سرعت سطحی ثابت	Constant surface speed control cancel	G97

M-code

عملکرد	ACT	کد
توقف برنامه	Program Stop	M00
توقف اختیاری برنامه	Optional Program Stop	M01
پایان برنامه	Program End	M02
چرخش سوکت ساعتگرد	Spindle On Clockwise	M03
چرخش سوکت پادساعتگرد	Spindle On Counterclockwise	M04
توقف سوکت	Spindle Stop	M05
تعویض ابزار	Tool Change	M06
روشن کردن خنک‌کننده	Coolant On	M08
خاموش کردن خنک‌کننده	Coolant Off	M09
پایان برنامه و بازنشانی	End of Program, Reset to Start	M30
فراخوانی زیربرنامه	Call subroutine command	M98
بازگشت از زیربرنامه	Return from subroutine command	M99